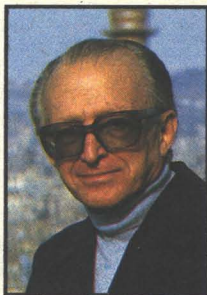

EL DAVANTAL DE

L'

article d'en Josep Maria Espinàs del dia 17-VII-87, que fa referència a un treball d'Andreu Garrigós publicat a *La Vanguardia*, ens revela aspectes fonamentals de l'art dels nostres dies.

Ens assabentem que el govern holandès ha acordat suprimir les subvencions a pintors i escultors, a causa d'una saturació ofegadora: en els darrers anys, s'han acumulat —a Holanda— 220.000 obres d'art. Prudentment, l'Espinàs posa *obres d'art* en cursiva perquè la veritat és que cal anar-hi amb peus de plom. Moltes d'elles no se sap ben bé què són.

L'art que no es belluga prou

Ja fa temps, vaig escriure i publicar un article on deia (i no pas amb triomfalisme) que mai no havíem tingut tants pintors com ara. La seva abundància arriba a despertar sospites greus. Són tots artistes? O és que hem de revisar urgentment el concepte d'art? Qui sap!

Fins fa poc, quan un mestre diguem-ne consagrat o en vies de consagració rebia la visita d'una mare amantíssima acompanyada d'un fill que feia gargots, i demanava al prohom la seva opinió sobre les possibilitats de futur del nen o noi o noia, el consultant tenia unes certes bases de judici. Podia dir «sí» o «no» amb un marge d'error que el deixés relativament tranquil pel que fa a no voler enganyar la mare ni el fill.

Ara, en casos com aquest, qualsevol s'embolica. Si la criatura és llesta i té sort, si sap revestir de filosofies la seva aventura artística, pot, fins i tot, arribar a milionari, sense que en sofreixi la seva fama.

En Joan Oliver va dir, en una ocasió, que teníem un pintor amb un sòlid prestigi internacional que feia deu anys que pintava el mateix quadre. Podia haver afegit que la mateixa còpia, amb versions lleument modificadores, anava pujant de preu als mercats de tot el món. I, naturalment, augmentant la fama del seu autor i la seva fortuna personal.

Dins aquest clima de misterioses valoracions, hem pogut veure que un gran pintor, posat a fer cartells, utilitzava un sol esquema, tant si es tractava d'anunciar un club de futbol, com una enciclopèdia, com una institució bancària o d'estalvi. Comentant aquest fenomen amb un amic meu, ell em va dir:

—Sí. Però no es pot negar que sempre fa bonic.

En aquest punt, els mecanismes de la memòria em van fer saltar seixanta anys cap enrera. Quan jo anava a Llotja, i els aspirants a artista ens lliuràvem a les elucubracions pròpies dels nostres somnis, algú va introduir entre nosaltres un concepte que començava a fer fortuna: dir d'una pintura o d'una escultura que feia bonic era un blasme greu. Es considerava que quan l'art es torna decoratiu, entra en una imparable decadència.

La lletgesa va anar adquirint categoria artística, i donà lloc —entre altres troballes estupendes— a un art pobre creador d'obres caríssimes.

Després, la lletjor ha donat lloc a l'avorriment, al desconcert i, al final, a establir un compromís gairebé desesperant entre el fer bonic i el fer lleig.

Ès possible que ens hàgim encallat. En aquest cas, convindria asserenar-nos, repassar el camí fet i veure si ha arribat l'hora d'intentar-ne un altre. Tot procurant, és clar, que no es produeixi una ensorrada de preus.

PERE CALDERS